Liite tiedotteeseen *Merkittävä rakennejärjestely metsätaimien tuotannossa*

PIENI, MUTTA TÄRKEÄ TOIMIALA

Metsäpuiden taimien tuotanto on pieni toimiala mutta kokoonsa nähden tärkeä osa suomalaista metsäsektoria. Laadukas taimihuolto on oleellinen osa metsien uudistamista ja sitä kautta kestävän metsätalouden tukijalka. Puuntuotannon kasvattamisvaatimusten myötä tämän toimialan merkitys kasvaa.

Suomessa tuotetaan vuosittain noin 165 miljoonaa tainta. Pääosa taimista on paakkutaimia, yleisin on kuusen paakkutaimi. Kotimaisten taimien lisäksi ulkomaisten taimien osuus on lisääntynyt, vuonna 2005 Ruotsista ja Virosta tuotiin noin 12 miljoonaa tainta. Taimien vienti on hyvin vähäistä.

Toimialan liikevaihto on noin 25 miljoonaa euroa.

Taimimarkkinat ovat varsin vakaat. Asiakkaina ovat yksityismetsiin taimia välittävät metsänhoitoyhdistykset, metsää omistavat metsäteollisuusyhtiöt, Metsähallitus ja pienet yksityiset asiakkaat. Metsänhoitoyhdistykset ovat merkittävin ostajaryhmä.

Suomen suurimpien taimituottajien omistajina ovat maakunnalliset metsäkeskukset, Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio tai Metsähallitus, eli omistajatausta on valtiollinen. Näitä yhtiöitä ei ole aikoinaan perustettu tuotto-odotuksien varaan vaan lähinnä turvaamaan maamme taimihuolto.

Ala on ollut hyvin hajanainen. Taimiyhtiöt ovat kamppailleet markkinaosuuksistaan rankasti ja osuuksia on kasvatettu hintaa alentamalla. Samaan aikaan taimien menekki on laskenut viime vuosikymmenen huipun, runsaan 200 miljoonan taimen tasolta noin viidenneksen ja myös ulkomaisten tuontitaimien kilpailu on koventunut. Esimerkiksi Ruotsissa taimitarhat ovat oleellisesti suurempia ja kannattavampia kuin Suomessa.

Kotimaisten taimien laskeva menekki ja laskevat hinnat yhdessä eräiden luonnontuhojen kanssa veivät toimialan tämän vuosituhannen alussa vaikeuksiin. Tämän seurauksena toimiala on tehnyt kokonaisuutena viime vuodet tappiota eikä yksittäistenkään taimiyhtiöiden kohdalla ole monia voitollisia tilinpäätöksiä nähty.

Huolimatta alan heikosta kannattavuudesta Forelia Oy ja Fin Taimi Oy ovat viime vuosina investoineet merkittävästi tuotantonsa kehittämiseen.

Ns. suuret taimentuottajat ovat (liikevaihtoluvut vuodelta 2005):

Forelia Oy
- Omistaja: Metsähallitus
- liikevaihto: 7.650.000 €
- taimitarhoja: 3 kpl (Nurmijärvi, Saarijärvi, Rovaniemi)

Fin Taimi Oy
- Omistajat: Pohjois-Savon metsäkeskus, Etelä-Savon metsäkeskus, Pohjois-Karjalan metsäkeskus
- liikevaihto: 4.030.000 €
- taimitarhoja: 4 kpl (Kerimäki, Tohmajärvi, Tuusniemi, Lapinlahti)

Pohjan Taimi Oy
- Omistajat: Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, Lapin metsäkeskus, Kainuun metsäkeskus, Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskus
- liikevaihto: 3.770.000 €
- taimitarhoja: 4 kpl

Taimi-Tapio Oy
- Omistajat: Metsätalouden kehittämiskeskus Tapio, Lounais-Suomen metsäkeskus, Hämeen-Uudenmaan metsäkeskus, Tornator Oy
- liikevaihto: 3.520.000 €
- taimitarhoja: 4 kpl

Mellanå Ab
- Omistajat: Rannikon metsäkeskus, Kristiinan kaupunki
- liikevaihto: 1.850.000 €
- taimitarhoja: 2 kpl

Lisäksi UPM-Kymmene Oyj:llä on suuri taimitarha Joroisissa. Tarhan tuotanto käytetään pääosin yhtiön omissa metsissä.